

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/395
KARAR NO : 2021/432
KARAR TR : 05/07/2021

ÖZET: cra ve flas Kanunu'nun 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : HDI Sigorta A. .
Vekili : Av. C.K.
Davalı : Kocaeli Büyük ehir Belediye Ba kanlı 1
Vekili : Av. .K.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacı irketçe sigortalanan 33 S.... plakalı aracın, 24/08/2014 tarihinde karı tı ı kaza sebebiyle ortaya çıkan hasar bedelinin davacı irket tarafından teminat kapsamında ödenmesi sonrasında, kazanın meydana gelmesinde davalı idarenin %75 kusurlu oldu undan bahisle 8.893 TL'nin faiziyle birlikte ödenmesi için ba latılan Kocaeli 6. cra Müdürlü ü E.2015/6683 sayılı icra takibinin itiraz üzerine durdu unu belirterek itirazın iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Kocaeli 1. Asliye Ticaret Mahkemesi, E.2015/1048 K.2017/576 sayılı dosyasında, "Davanın HMK'nın 114 1-b ve 115.1-2 maddeleri gere ince dava artı yoklu undan usulden reddine"** dair 20/07/2017 tarihinde karar vermi , istinaf ba vurusunun kesin olarak reddedilmesiyle kararın 14/03/2019 tarihinde kesinle ti i anla ılmı tır. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir;

"...KTK'dan do an sorumluluk davaları 85 ve devamı maddelerinde düzenlenen "motorlu aracın i letilmesinin" sonucu do an zararlar nedeni ile "motorlu aracın i leteni ve ba lı oldu u te ebbüsün sahibinin" sorumlu oldu u davalardır. Yani KTK 106 gere ince Devlet ve di er kamu kurulu larına ait motorlu araçların i letilmesi nedeniyle araç i leticisi sıfatıyla (KTK 85 gere ince) kamu idareleri ve kurulu larına kar ı açılacaklar da dahil bütün araç sahibi ve i leticilerine kar ı açılan davalar adli yargı kolunun görev alınana girmektedir. Buna kar ın kamu idareleri ve kurulu larının trafik güvenli i ve düzenini sa lamak amacıyla gerek kendi kurulu yasaları gerekse 2918 sayılı KTK'ya göre yürüttükleri hizmetlerin, kamu hizmeti niteli ini ta ınması ve yukarıda sözü edilen KTK'da görevlendirilen kamu idare ve kurulu larının sorumluluklarına ili kin her hangi bir düzenlemenin ayrıca KTK'da yer almaması dikkate alındı nda, trafik düzeni ve güvenli i hizmetlerinden kaynaklandı ı iddia edilen zararların tazmini istemiyle ilgili idarelere kar ı açılan davalar idari yargı kolunun görev alanına girmektedir."

3. Davacı vekili bu kez rücuen tazminat istemiyle idari yargıda dava açmış tır.

B. dari Yargıda

4. **Kocaeli 2. dare Mahkemesi, E.2021/451 sayılı dosyasında 19/04/2021 tarihli gönderme kararıyla;** 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 27/05/2021 tarihli ve E.2021/451 sayılı üst yazı ile Uyu mazlık Mahkemesine ba vurmuş tur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 110. maddesinde', "i leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesi yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilen i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir." hükmü bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı irket tarafından sigortalanan aracın kara yolunda seyir halindeyken yola dökülmü kum yı nına çarpması neticesinde olu an zararda yolda gerekli önlemleri almayan idarenin hizmet kusuru bulundu u iddiasıyla bakılmakta olan davanın açıldı ı anlaşılmaktadır.

Benzer bir uyu mazlıkta, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin anılan hükmünün iptali istemiyle yapılan ba vuruyu Mahkemenin yetkisizli i nedeniyle reddeden, Anayasa Mahkemesinin 08/12/2011 tarih ve E:2011/124, K:2011/160 sayılı kararında; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan do an sorumluluk davalarının adli yargıda görülece i öngörülmektedir. tiraz ba vurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme de ildir." yolundaki gerekçesi de dikkate alındı nda, anılan yasada yer alan görev kuralının idarelerin hizmet kusurundan kaynaklanan davaları da kapsadı ının kabulü zorunludur.

Nitekim; Uyu mazlık Mahkemesi'nin 08/04/2013 tarih ve E:2013/339, K:2013/524 sayılı kararı ile de 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesi çerçevesinde "Sigortalı araç için araç sahibine ödemedede bulunan sigorta irketince, zararın giderilmesi istemiyle idare aleyhine açılan davanın, adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i" yolunda karar verilmi olup daha sonra verilen kararlar da aynı mahiyettedir..."

III. LG L HUKUK

5. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun " lamsız takip" ba lıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmi ; de i ik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılaca ına i aret edilmi , de i ik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenlenece i ve 62-65. maddelerde itiraza ili kin hükümlere yer verilmi olup, de i ik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduraca ı kurala ba lanmış tır.

6. Aynı Kanun'un 67. maddesi öyledir:

"Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebli i tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye ba vurarak, genel hükümler dairesinde alaca ının varlı ını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

Bu davada borçlunun itirazının haksızlı ına karar verilirse borçlu, takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı, di er tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan eyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan mebla ın yüzde kırkıdan a a ı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkûm edilir.

tiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna ba lıdır.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alaca mını dava etmek hakkı saklıdır ”

7. Anılan Kanun'un de i ik 1. maddesinin birinci fıkrasında, “*Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur.*” denilmektedir.

8. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun “ *dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı*” ba lıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar olarak sayılmı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında. Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/07/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı mının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Engin SEL MOGLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava, davalı Belediyenin sorumluluk alanındaki yolda meydana gelen kaza sebebiyle, sigorta kapsamında ödenen hasar bedelinin tahsili amacıyla yürütülen icra takibine yapılan itirazın iptali istemiyle açılmı tır.

12. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, itiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için 2004 sayılı Kanun'da iki yola ba vurma olana ı tanınmı olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye ba vurmak, kincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir. ncelenen uyu mazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, 67. maddeye göre mahkemeye ba vurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmı tır.

13. Yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen mahkeme ile icra dairesinin bulundu u yargı çevresi bakımından ba lı oldu u asliye mahkemesinin anla ılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının adli yargı yerinde görülmesi gerekti i açıktır.

14. Bu duruma göre, cra ve flas Kanunu'nun de i ik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır. Kaldı ki davanın idarenin hizmet kusuru sonucu olu an trafik kazasından kaynaklanan rücuen tazminat davası olarak kabulü halinde de, Uyu mazlık Mahkemesinin yerle ik içtihatları gere i 2918 sayılı Kanun uyarınca açılan her türlü sorumluluk davalarında adli yargı görevlidir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kocaeli 2. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Kocaeli 1. Asliye Ticaret Mahkemesinin 20/07/2017 tarihli ve E.2015/1048, K.2017/576 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Kocaeli 2. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Kocaeli 1. Asliye Ticaret Mahkemesinin 20/07/2017 tarihli ve E.2015/1048, K.2017/576 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/07/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN